

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Курганська Елеонора Іванівна

УДК 336.14:336.717.18(477)

**МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ
В СИСТЕМІ КАЗНАЧЕЙСТВА**

Спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

ОДЕСА-2013

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Одеському національному економічному університеті Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Кублікова Тетяна Борисівна,
Одеський національний економічний університет,
проректор з науково-педагогічної роботи

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Пасічник Юрій Васильович,
Черкаський державний технологічний університет,
декан фінансово-економічного факультету

кандидат економічних наук, доцент
Сушко Наталія Іванівна,
Державна казначейська служба України,
начальник Управління методології
з обслуговування бюджетів,
бухгалтерського обліку та звітності

Захист відбудеться 27 червня 2013 року о 15:00 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 41.055.01 в Одеському національному економічному університеті за адресою: м. Одеса, вул. Преображенська, 8, ауд. 217.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Одеського національного економічного університету за адресою: м. Одеса, вул. Преображенська, 8.

Автореферат розісланий 24 травня 2013 року.

Вчений секретар спеціалізованої
вченої ради

Ковальов А. І.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах трансформаційних процесів в економіці, незважаючи на поширення та розвиток ринкових умов господарювання, необхідною умовою ефективного функціонування економіки будь-якої країни є наявність збалансованої системи державного регулювання, яке забезпечує подолання тих негативних ефектів, що не можуть бути нейтралізовані виключно за допомогою механізмів ринкової саморегуляції. Тому все більшого значення набуває питання наповнення державного бюджету та ефективного використання бюджетних коштів. Виконання функції цільового спрямування бюджетних коштів покладено на систему казначейства, яка акумулює фінансові ресурси на єдиному казначейському рахунку, здійснює управління бюджетними коштами та контроль за використанням бюджетних коштів за видатками. Сьогодні система казначейства України має у середньому на рік залишок на єдиному казначейському рахунку (ЄКР) близько 9 млрд. грн. на добу. Але ефективного використання цих коштів не відбувається: залишки на ЄКР використовуються для покриття касових розривів видатків місцевими бюджетами та Пенсійним фондом. При цьому підвищується ризик несвоєчасного та не в повному обсязі повернення грошових коштів на ЄКР, що, у свою чергу, спричиняє недофінансування бюджетних програм. Досягнення цілей оперативності управління фінансовими ресурсами, які акумулюються на рахунках Державної казначейської служби, відбувається при наявності ефективного механізму. Разом із тим недостатня розробка теоретичних засад механізму управління фінансовими ресурсами системи казначейства призводить до управління державними коштами в «ручному режимі».

Аналіз наукових праць у сфері управління державними фінансовими ресурсами показав, що теоретичні і практичні питання побудови та функціонування системи казначейства досліджувалися такими вченими, як Булгакова С. О., Василик О. Д., Огданський М. І., Павлюк К. В., Сушко Н. І., Стоян В. І., Тентюк В. П. та інші.

Доцільності участі в бюджетному процесі комерційних банків присвячено праці таких учених, як Мороз А. М., Пуховкіна М. Ф., Савлук М. І., Токмакова В., Шамова В., та інших. Ефективність функціонування єдиного казначейського рахунку розглядається у працях українських учених: Макуцького Р. Т., Пасічника Ю. В., Петрашка П. Г., Ракитського В. І., Сизової М. В., Стояна В. І., Чечуліної О. О., Юрія С. І., а також зарубіжних учених Альєра М., Амантурова Е., Демидова О., Жибера Т., Сехінашвілі К. тощо. Разом із тим зостаються малодослідженими питання дієвості механізму управління фінансовими ресурсами казначейства, моніторингу видаткової частини в системі казначейства. Потребує удосконалення аналітично-інформаційне та організаційне забезпечення системи казначейства, оцінювання ефективності управління залишками коштів на єдиному казначейському рахунку. Усе вищезазначене обумовило актуальність вибраної теми дисертаційної роботи, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота є складовою науково-дослідної роботи Одеського національного економічного університету. Окремі положення дисертаційного дослідження використані в процесі розробки науково-дослідної теми «Бюджетна система України: аналіз стану і основні напрямки вдосконалення бюджетних відносин в умовах макроекономічного розвитку» (номер державної реєстрації 0107U011415). Особисто автором обґрунтовано закономірність і доцільність управління фінансовими ресурсами в системі казначейства та виявлено загальні принципи функціонування системи казначейства в Україні.

Мета і задачі дослідження. Метою дослідження є розвиток науково-методичних засад та розробка практичних рекомендацій з підвищення ефективності механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства України.

Для досягнення мети в дисертації поставлені наступні задачі:

- ідентифікувати понятійний апарат дослідження та визначити роль казначейства в акумуляції фінансових ресурсів;
- охарактеризувати механізм управління фінансовими ресурсами в системі казначейства;
- узагальнити зарубіжний досвід функціонування державних систем казначейств з метою його імплементації в Україні;
- дослідити сучасний стан управління фінансовими ресурсами через систему казначейства України;
- проаналізувати особливості контролю в системі казначейства України;
- визначити ефективність функціонування єдиного казначейського рахунку в системі електронних платежів НБУ;
- запропонувати шляхи вдосконалення організаційно-інформаційного забезпечення функціонування механізму системи казначейства;
- розробити методичні підходи до проведення моніторингу видатків з ЄКР;
- обґрунтувати рекомендації з імплементації зарубіжного досвіду з урахуванням особливостей розвитку системи казначейства в Україні.

Об'єкт дослідження – процес казначейського обслуговування бюджету.

Предмет дослідження – теоретичні та методичні засади функціонування механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства.

Методи дослідження. Основними методами наукового дослідження стали: історичний і логічний, які були застосовані для виявлення закономірності та доцільності впровадження казначейства в бюджетну практику України; узагальнення – для виявлення загальних принципів функціонування та розвитку казначейської системи виконання бюджету в Україні; методи системного підходу, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, порівняння – для дослідження процесу виконання державного бюджету за окремими напрямками в динаміці та як єдине ціле. На основі діалектичного методу пізнання досліджено процес становлення казначейства та визначені напрями удосконалення діяльності казначейських органів у сфері управління фінансовими ресурсами та контролю за їх використанням; економіко-

математичного моделювання – для моделювання та прогнозування показників залишків коштів на єдиному казначейському рахунку.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти, інструктивно-методичні документи з питань організації казначейського обслуговування бюджетів; дослідження зарубіжних та вітчизняних учених і практиків з розвитку системи казначейства; звітні дані Державного комітету статистики України, Державної казначейської служби України, Рахункової палати України; матеріали фахових видань, періодичного друку, науково-практичних конференцій, у тому числі за участю спеціалістів казначейства.

Наукова новизна одержаних результатів. Найбільш суттєвими науковими результатами дисертаційного дослідження, що відзначаються новизною, є наступні:

уперше:

- запропоновано методичні рекомендації по впровадженню казначейського паспорту головних управлінь Державної казначейської служби України та розпорядників коштів, у якому узагальнені статистична й аналітична інформація з урахуванням часового інтервалу існування обслуговуваних в казначействі організацій та установ. Це дозволить здійснювати моніторинг видатків в розрізі розпорядників бюджетних коштів усіх рівнів за кодами відомчої та економічної класифікації з метою розробки та впровадження заходів з підвищення ефективності функціонування механізму управління системи казначейства;

удосконалено:

- методичні підходи щодо управління тимчасово вільними коштами на єдиному казначейському рахунку, які, на відміну від існуючих, дозволять використовувати кошти як для покриття касових розривів, так і для надання короткострокових позик;

- організаційне забезпечення системи казначейства шляхом розподілу функціональних повноважень між підрозділами системи казначейства, що, на відміну від існуючого стану, дозволить підвищити обіговість фінансових ресурсів та контроль за цільовим спрямуванням бюджетних коштів;

отримали подальший розвиток:

- понятійний апарат теорії фінансів, а саме: запропоновано трактування дефініції «система казначейства», під якою розуміємо сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів: об'єкт, суб'єкт, організаційне, інформаційно-технічне, законодавче забезпечення, механізм, за допомогою якого здійснюється рух централізованих фінансових ресурсів в державі; «механізм системи казначейства», який вважаємо сукупністю методів, правил та прийомів, які забезпечують реалізацію функцій системи казначейства та базуються на відповідних принципах; «єдиний казначейський рахунок», під яким розуміємо інструмент реалізації фінансових відносин у процесі акумуляції, розподілу, перерозподілу фінансових ресурсів через систему казначейства між учасниками бюджетного процесу, що дозволяє обґрунтувати взаємозв'язок та

взаємозалежність елементів платіжної системи країни. У цілому надані дефініції ідентифікують апарат дослідження;

- методичні підходи до моніторингу видатків з ЄКР та їх цільового спрямування з метою посилення контролю для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами в системі казначейства;

- рекомендації щодо імплементації зарубіжного досвіду у практику функціонування системи казначейства України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні рекомендацій, спрямованих на удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства.

Розглянуті в дисертаційній роботі механізми, моделі та методи їхньої реалізації в системі казначейства є універсальними і придатними для використання в контролюючих установах, головних управліннях державних казначейських служб України обласного та районного рівнів.

Практичні результати і рекомендації були впроваджені у практику роботи Одеської філії АТ «Дельта Банк» (довідка № 35-5-3-00/254 від 05.03.2013 р.), Любашівської районної державної адміністрації Одеської області (акт б/н від 21.01.2013 р.), Управління державної казначейської служби України у Любашівському районі Одеської області (акт б/н від 12.12.2012 р.), фінансового управління Любашівської районної державної адміністрації Одеської області (акт б/н від 21.12.2012 р.), приватного підприємства «Аркада-Буд» (довідка б/н від 05.03.2013 р.).

Результати дисертаційної роботи розроблені та запроваджені в навчальний процес кафедри фінансів Одеського національного економічного університету при викладанні дисциплін «бюджетна система», «бюджетний менеджмент», «фінанси», «казначейська справа» на всіх формах навчання (довідка № 01-17/368 від 28.02.2013 р.).

Дисертаційне дослідження Курганської Е. І. є складовою фундаментальною науковою роботою «Бюджетна система України: аналіз стану і основні напрямки вдосконалення бюджетних відносин в умовах макроекономічного розвитку» (номер державної реєстрації 0107U011415), яка виконувалась в рамках тематичного плану науково-дослідних робіт Одеського національного економічного університету на 2008–2012 роки (довідка № 01-18/2135 від 07.12.2012 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є одноосібно виконаною науковою працею, у якій викладено авторський підхід до розв'язання важливого наукового завдання – визначення механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства. Особистий внесок у працях наведено окремо у списку опублікованих праць за темою дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження апробовані на науково-практичних конференціях: «Шляхи удосконалення підготовки фахівців для фінансової системи відповідно до вимог Болонського процесу» (м. Одеса, 2008 р.); на III Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економічного та соціального

розвитку виробничої сфери» (м. Донецьк, 2006 р.); на IV Міжнародній науково-практичній конференції «Стан і проблеми трансформації фінансів та економіки регіонів у перехідний період» (м. Хмельницький, 2006 р.); на V Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери» (м. Донецьк, 2008 р.); на Міжнародній науково-практичній конференції «Особливості функціонування підприємств України в сучасних економіко-правових умовах» (м. Дніпропетровськ, 2011 р.); на VIII Міжнародній заочній науково-практичній конференції «Научная дискуссия: вопросы экономики и управления» (м. Москва, 2012 р.); на IX Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (м. Тернопіль, 2012 р.).

Публікації. За результатами дисертаційного дослідження опубліковано 15 праць (з яких 5 у співавторстві) загальним обсягом 5,77 д. а. Серед них: 7 статей у фахових виданнях, 1 – в інших виданнях, 7 – у збірниках наукових праць, виданих за матеріалами науково-практичних конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 229 сторінок, із них основного тексту — 197 сторінок. Робота містить 17 рисунків та 14 таблиць, додатки викладено на 12 сторінках, список використаних джерел містить 171 найменування і займає 12 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації, сформульовано мету та завдання, визначено об'єкт і предмет дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, наведено дані про апробацію та впровадження результатів.

У першому розділі – **«Теоретичні засади механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства»** – розкрито сутність казначейства та його роль в акумуляції бюджетних коштів, охарактеризовано механізм управління фінансовими ресурсами, узагальнено зарубіжний досвід функціонування державних систем казначейств з метою імплементації досвіду в Україні. На основі систематизації наукових підходів до визначення сутності казначейства виявлено, що на початку його зародження головними функціями були акумуляція та розподілення наявних коштів. Згодом до цієї функції стали додаватися планування, прогнозування, оптимізація, контроль, а саме казначейство стало набувати організаційної структури з відповідними завданнями та власним механізмом. Намагання сконцентрувати управління державними коштами у певній організаційній структурі в різних країнах та на різних етапах економічного розвитку привело до появи значної кількості таких понять, як «казначейство», «казначейська система виконання бюджету», «система казначейства» та ін. Узагальнення та критичний аналіз підходів до визначення сутності вказаних дефініцій дозволив сформулювати власний погляд,

а саме: під казначейством розуміємо сукупність економічних відносин з приводу акумуляції, розподілу і перерозподілу сконцентрованих коштів. Зважаючи на багатоаспектність поняття «казначейство», в роботі проведено дослідження його ролі в ринковій економіці через аналіз функцій, які воно виконує. На сучасному етапі реалізація функції казначейства відбувається у межах системи казначейства завдяки його механізму. Під системою казначейства розуміємо сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів: об'єкт, суб'єкт, організаційне, інформаційно-технічне, законодавче забезпечення, механізм, за допомогою якого здійснюється рух централізованих фінансових ресурсів у державі (рис. 1).

Рис. 1. Складові системи казначейства (складено самостійно)

Під механізмом системи казначейства розуміємо сукупність методів, правил та прийомів, які забезпечують реалізацію функцій та базуються на відповідних принципах (рис. 2). Дослідження руху фінансових ресурсів в системі казначейства дозволило виявити їх особливості: строк обертання грошових коштів у системі казначейства значно коротший, ніж в інших структурах (наприклад, у банках, у інших суб'єктів господарювання); значний обсяг грошових коштів, який припадає на один оборот; значна концентрація залишків на єдиному казначейському рахунку (ЄКР).

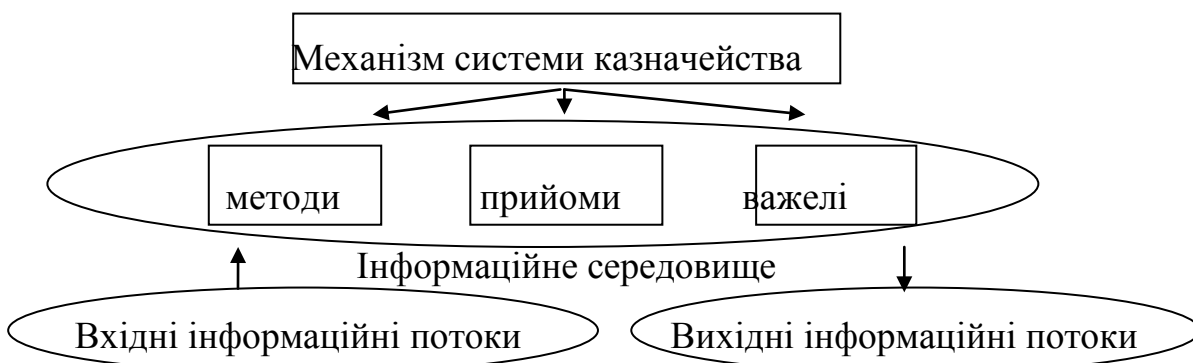

Рис. 2. Механізм системи казначейства (складено самостійно)

У роботі здійснено періодизацію розвитку системи казначейства в Україні: 1) становлення – створення трирівневої структури органів казначейства та перехід на нову систему виконання видаткової частини

бюджету; 2) розвиток – переведення на казначейське обслуговування позабюджетних коштів бюджетних установ і організацій, здійснюється обслуговування місцевих бюджетів; входження в систему електронних платежів НБУ; 3) удосконалення – облік зобов'язань розпорядників бюджетних коштів, перерахування трансфертів, перехід на восьму модель обслуговування коррахунку; 4) реформування – інформаційне та організаційні зміни системи казначейства. Подана періодизація дозволила визначити основні проблеми, які виникли у розвитку системи казначейства та оцінити заходи щодо їх подолання. Було з'ясовано, що не всі проблеми були вирішені у повному обсязі. Малодослідженими є фактори, які впливають на залишок ЄКР. Не розв'язаним залишається питання про міру впливу кожного фактора, способи і методи оцінки цього впливу. Як наслідок, невирішеними зостаються проблема ефективного управління залишками коштів на ЄКР; недостатній рівень контролю за управлінням коштів і т. ін. Автором проаналізовано зарубіжний досвід функціонування державних систем казначейств як у промислово розвинутих країнах, так і у країнах пострадянського простору. З'ясовано, що системи казначейства досліджуваних країн мають як спільні, так і специфічні риси. Загальними рисами є наявність ЄКР, функція касового виконання бюджету за видатками і контролю за їх цільовим використанням. До основних специфічних рис віднесемо: організацію обслуговування видатків бюджету; наявність депозитної діяльності; статус казначейства у державі; виконувані окремі функції та ін.

У другому розділі – **«Функціонування механізму системи казначейства України»** – досліджено сучасний стан управління фінансовими ресурсами через систему казначейства, здійснено аналіз особливостей контролю в системі казначейства України, визначено ефективність функціонування єдиного казначейського рахунку в системі електронних платежів. Дослідження показало, що на єдиному казначейському рахунку України щорічно обертається від 1 540 млрд. грн до 15 912 млрд. грн. Встановлено, що граничний обсяг грошових коштів повинен становити 8 624 млрд. грн. на добу (табл. 1). Незважаючи на значний обсяг грошових коштів, який акумулюється в системі казначейства, основним методом, що застосовувався в механізмі управління фінансовими ресурсами довгий час, був так званий «метод ручного управління», який не дозволяв оперативно маневрувати фінансовими ресурсами. Це проявлялося у вигляді неефективного контролю використання коштів, помилками суб'єктивного характеру, що в сукупності призводило до затримки платежів. На сучасному етапі основними методами механізму управління грошовими коштами є: метод касового виконання; метод цільового використання; метод щоденного підйому. Разом з тим існує певна низка недоліків функціонування такого механізму, а саме: обмеженість фінансових ресурсів та недосконалість діючого механізму управління ними; неможливість використання тимчасово вільних залишків коштів для забезпечення покриття касових розривів; недосконалість законодавчого забезпечення; порядок реєстрації зобов'язань (потребує

удосконалення всіх етапів, починаючи з реєстрації асигнувань, кошторисів, змін до них, контролю за прийняттям зобов'язань, закінчуючи розрахунками згідно платіжних вимог, доручень та іншої документації); наявність залишків на рахунках розпорядників бюджетних коштів. Значна оборотність грошових коштів, що перерозподіляється через систему казначейства, вимагає здійснення постійного контролю за їх ефективним використанням. Ефективний контроль та підвищення рівня оперативного управління фінансовими ресурсами зменшить необґрунтовану кількість відмов у реєстрації фінансових зобов'язань та у прийнятті платіжних доручень. У дослідженні виявлено особливості контролю у системі казначейства України. Контроль в системі казначейства передбачає 4 етапи: 1) забезпечення обліку бюджетних асигнувань і контролю за їх дотриманням; 2) облік та консолідація інформації за зобов'язаннями розпорядників бюджетних коштів та одержувачів; 3) здійснення бюджетних асигнувань та перевірка отриманих асигнувань; 4) підсумковий контроль перед здійсненням видатків розпорядниками та одержувачами коштів загального та спеціального фондів державного бюджету. Така послідовність дозволяє забезпечити ефективний контроль за видатками та застосувати превентивні міри щодо бюджетних правопорушень. Разом із тим у даному порядку існують певні недоліки, а саме: функції контролю у повному обсязі застосовуються для загального фонду державного бюджету, а для спеціального – частково, що підвищує ризики нецільового фінансування. Реалізація функції управління бюджетними потоками держави відбувається через консолідацію фінансових ресурсів держави на єдиному казначейському рахунку. Запровадження ЄКР, на який зараховуються державні доходи і з якого здійснюються видатки, дозволяє органам казначейства мати вичерпну інформацію про стан державних фінансів, а отже, володіти фінансовим важелями макроекономічного регулювання. Проте існують певні проблеми щодо управління залишками ЄКР: нестабільність розміру залишків; наявність невикористаних залишків; надання позик (наприклад, Пенсійному фонду) з підвищеним ризиком неповернення в повному обсязі всієї суми та ін. Вказане визиває необхідність розробки низки заходів щодо прогнозування залишків ЄКР та їх ефективного використання. Динаміка залишків коштів на ЄКР показано на рис. 3. Для аналізу впливу факторів на обсяг залишків на ЄКР було побудовано математично-статистичні моделі, які дозволили дослідити вплив факторів у різних комбінаціях на залишки ЄКР:

$$1. y = 3954,03 + 0,28x_1 - 0,21x_2 - 0,04x_3 ;$$

$$2. y = 4104,375 + 0,058x_1 - 0,035x_3 ;$$

3. $y = 18170,42 + 1,45x_2 - 15x_3$, де y – обсяг середніх залишків на ЄКР, x_1 – доходи державного бюджету, x_2 – видатки державного бюджету, x_3 – видатки державного та гарантованого боргу. Найбільш адекватною є друга модель. За нею було здійснено прогноз залишків коштів на ЄКР на 2012–2014 рр. Похибка за даними 2012 р. склала 1,8 %.

Таблиця 1

Показник граничного обсягу середньодобових залишків коштів на ЄКР ДКСУ , млрд. грн.

Місяць/рік	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Гра- нич- ний обсяг
Січень	452	2 205	4 950	17 015	9 084	4 378	7 715	1 055	2 724	2 062	5 164
Лютий	1 811	4 005	6 750	19 480	11 220	10 015	7 946	1 835	6 036	4 255	7 335
Березень	1 637	5 433	6 957	19 357	13 834	14 141	5 988	1 334	7 755	4 703	8 114
Квітень	903	5 652	6 866	16 323	14 865	15 571	5 453	5 412	6 158	5 726	8 293
Травень	740	4 749	5 342	15 053	14 539	12 361	3 363	6 312	9 441	5 640	7 754
Червень	1 180	5 573	7 685	16 415	16 557	18 085	4 966	5 478	17 182	7 878	10 100
Липень	594	9 651	5 549	13 767	13 680	14 376	4 134	7 352	7 797	5 632	8 253
Серпень	341	13 194	7 797	13 338	15 508	14 212	2 583	8 713	8 180	3 644	8 751
Вересень.	752	15 242	10 270	16 121	17 121	19 165	6 576	13 806	11 053	6 608	11 671
Жовтень	2 508	12 883	8 267	15 091	13 217	15 857	3 544	8 751	6 307	2 311	8 874
Листопад	3 092	9 603	7 148	13 840	13 340	11 430	3 311	5 749	5 332	1 762	7 461
Грудень	4 475	8 703	27 350	15 149	15 229	16 995	3 291	10 926	6 217	8834	11 717
Сер. річні показники	1 540	8 074	8 744	15 912	14 016	13 882	4 906	6 394	7 849	4 921	8 624

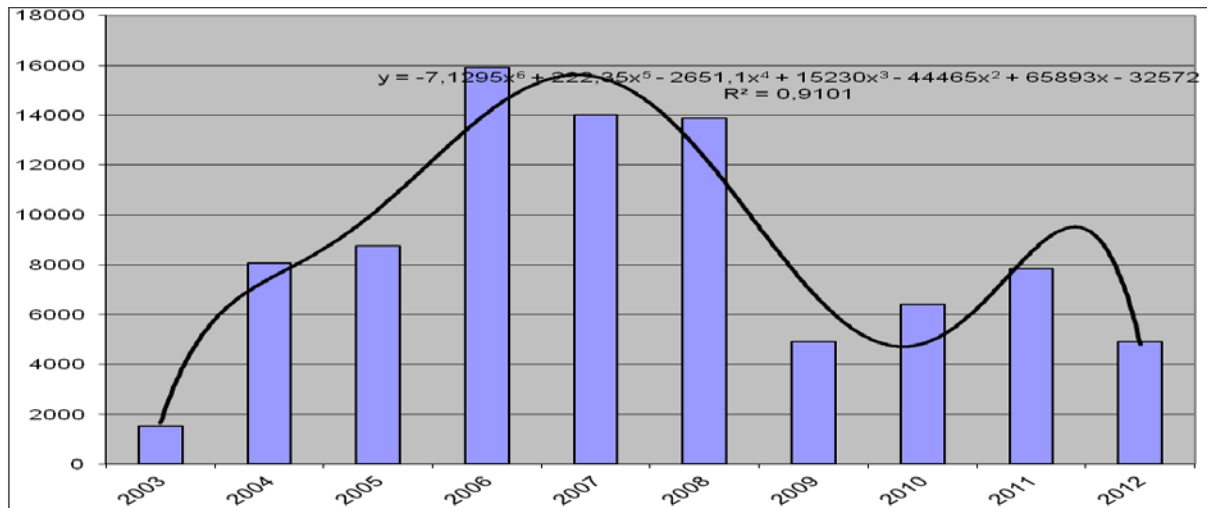

Рис. 3. Лінія тренду середніх залишків ЄКР ДКСУ, млрд.,грн.

Специфікою роботи Державної казначейської служби України (ДКСУ) у здійсненні попереднього та поточного контролю виявляється у його належності до учасників системи електронних платежів НБУ, що потребує перевірки всіх документів. Аналіз дозволив виявити, що ДКСУ в процесі виконання бюджету здійснює запобіжні заходи щодо можливих зловживань і порушень у використанні бюджетних коштів. За допомогою графічного обстеження та кластерного аналізу однорідності зміни залишку на ЄКР протягом 10 останніх років, за допомогою «Майстер діаграм» побудовано MS Excel графіки щомісячних залишків за 2003–2012 рр. та графік середньорічного залишку (рис. 4.). Із графіків видно, що тенденція зміни залишків у кожному місяці та середньорічних залишків мало відрізняється, що дозволяє оцінювати поточний стан використання ЄКР за середньорічним залишком та прогнозувати залишки на ЄКР майбутніх періодів.

У роботі запропоновано методичні підходи щодо управління тимчасово вільними коштами на ЄКР. Дані підходи передбачають виконання ряду кроків:

1. З метою визначення ступеня покриття фактичних витрат розраховуються K^4 :
$$K^4 = \frac{Зф(ЄКР) + Надх - Вп}{Вф}$$
, де $Зф$ – залишок коштів на ЄКР

фактичний, $Н$ – надходження, $Вп$ – видатки планові, $Вф$ – видатки фактичні;

коефіцієнт забезпеченості обсягів фінансування: $K^1 = \frac{Зф(ЄКР)}{Вп}$. 2. За умови,

якщо $K^1 \geq 1$, то надлишок (L) можна спрямувати на короткострокову позику $L = Lf - Lp$, де Lf – фактичний залишок коштів, Lp – плановий залишок коштів. Отримані відсотки за позику будуть складати дохід системи казначейства. Якщо $K^1 < 1$, то проводиться перевірка по захищеним статтям за коефіцієнт забезпеченості по захищеним статтям K^2 :

$$\kappa_2 = \frac{3\phi(\text{ЄКР})}{B_{3c}}$$

Якщо $\kappa_2 < 1$, то служба казначейства звертається до банку для

отримання короткострокової позики. Розрахунок коефіцієнта використання над

лишків коштів ЄКР: $\kappa_3 = \frac{\Pi}{3\phi - B\phi}$, де розраховуються за показником κ_3 .

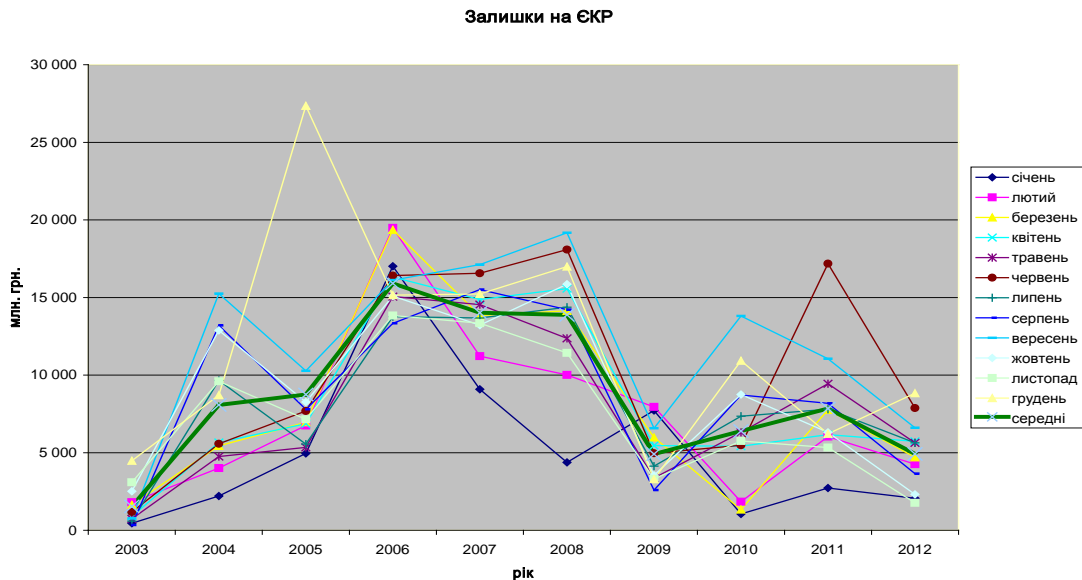

Рис. 4. Динаміка залишків коштів на ЄКР в Україні у 2003–2012 рр.
*Побудовано за даними Державної казначейської служби України.

Впровадження даного методичного підходу у практику функціонування системи казначейства вимагає внесення відповідних змін у законодавство.

У третьому розділі – «**Напрямки удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства**» – визначено шляхи удосконалення організаційно-інформаційного та законодавчого забезпечення функціонування механізму управління фінансовими ресурсами, розроблено методичні підходи до проведення моніторингу видатків з ЄКР, обґрунтовано необхідність впровадження казначейського паспорту головних управлінь ДКСУ, запропоновано рекомендації з імплементації зарубіжного досвіду в організацію роботи системи казначейства України.

Узагальнення теоретико - методичних доробок та практики функціонування механізму управління фінансовими ресурсами у системі казначейства дозволило обґрунтувати основні напрями удосконалення законодавчо-нормативного забезпечення; впровадження моніторингу видатків на ЄКР; застосування зарубіжного досвіду у практику управління фінансовими ресурсами в системі казначейства України. За першим напрямом необхідно розробити і прийняти Закон «Про Державне казначейство України», а саме:

- 1) забезпечити функціонування багаторівневої інформаційно-обчислювальної системи, внутрішньої платіжної системи, вжити заходів щодо захисту інформації, яка обробляється органами Казначейської служби України;
- 2) установити систематичний обмін інформацією між усіма фінансовими і контролюючими органами, які забезпечують виконання бюджету;
- 3) закріпити повноваження щодо організації документообігу ДКСУ за операційним відділом;
- 4) закріпити повноваження щодо фінансування розпорядників бюджетних коштів та встановлення обсягу лімітних довідок і дозволу на виконання платіжних вимог та доручень за лімітним відділом;
- 5) закріпити наступні функції за державним казначеєм-бухгалтером відповідної територіальної одиниці: контроль за обігом фінансових ресурсів; обробка та відповіді на запити клієнтів; консультування; внесення відміток про бюджетні правопорушення в казначейський паспорт розпорядника бюджетних коштів та, відповідно, головного управління ДКСУ, у якому він обслуговується; щотижневе звітування головному управлінню ДКСУ щодо руху фінансових ресурсів.

Внести зміни у Постанову КМУ № 475 від 23.05.2012 р. у п. 3, а саме:

- 1) дозволити розміщення тимчасово вільних коштів державного та місцевих бюджетів з ЄКР на депозитних рахунках банків на тендерних засадах;
- 2) розраховувати прогнозні показники залишків на ЄКР та ефективність їх використання.

Внесення змін та доповнень у відповідні законодавчо-нормативні акти надасть можливість: 1) підвищити обіговість грошових ресурсів за рахунок скорочення шляху документообігу; 2) забезпечити прозорість і контроль операцій за рахунок поєднання деяких функціональних повноважень; 3) здійснити моніторинг фінансових операцій клієнтів.

За другим напрямом у роботі запропоновано рекомендації по впровадженню «Казначейського паспорта головного управління ДКСУ», у якому міститься узагальнена статистична та аналітична інформація з урахуванням часового інтервалу функціонування організацій та установ, обслуговуваних у казначействі. Казначейський паспорт включає статистичну та аналітичну інформацію руху фінансових ресурсів на рахунках розпорядників коштів у систематизованому вигляді; перелік порушень щодо використання бюджетних коштів у розрізі розпорядників коштів; оцінку ефективності використання залишків коштів на ЄКР; прогноз залишків коштів на ЄКР, який дозволяє оптимізувати рух фінансових ресурсів. Усе це дозволить здійснювати моніторинг видатків в розрізі розпорядників бюджетних коштів усіх рівнів за кодами відомчої та економічної класифікації з метою розробки та впровадження заходів з підвищення ефективності функціонування механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства. Також пропонується введення «Казначейського паспорта розпорядників бюджетних коштів», у якому міститься інформація щодо запланованих надходжень грошових коштів в розрізі фондів, використання грошових коштів в розрізі

фондів, попередження про бюджетні правопорушення, дані щодо арешту рахунків. Застосування такого паспорту дозволить здійснювати попередній та поточний контроль за рухом грошових коштів розпорядника з урахуванням часового інтервалу; бюджетних правопорушень; арешту коштів; прогнозних показників залишку коштів на ЄКР; розрахунку ефективності їх використання.

У дисертаційному дослідженні обґрунтовано рекомендації з імплементації зарубіжного досвіду з урахуванням особливостей розвитку системи казначейства в Україні. Одним із ключових напрямів є застосування ефективної системи сплати податків, а саме: введення «Єдиного рахунку» в Україні. Це дасть можливість уникнути помилок при перерахуванні коштів податковими агентами. Узагальнення зарубіжного досвіду дозволяє запропонувати заходи з регламентації зарубіжного досвіду, які можуть бути застосовані в системі казначейства України, а саме: введення посади радника з економічних питань при міському голові; переведення всіх структурних підрозділів Міністерства оборони на казначейське обслуговування; введення до механізму управління фінансовими ресурсами в Державній казначейській службі України методу «одного вікна».

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та наведено новий підхід до розв'язання наукової проблеми, яка полягає в обґрунтуванні теоретичних засад функціонування механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, практичних рекомендацій з підвищення його ефективності. Основні наукові і практичні результати роботи полягають у наступному:

1. Казначейство є складною, багатоаспектною економічною категорією, що має різні прояви реалізації свого функціонального змісту на макро- та мікрорівнях. У роботі ідентифіковано понятійний апарат дослідження, а саме: пропонується під «системою казначейства» розуміти сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів: об'єкт, суб'єкт, організаційне, інформаційно-технічне, законодавче забезпечення, механізм, за допомогою якого здійснюється рух централізованих фінансових ресурсів в державі; «єдиний казначейський рахунок» – це інструмент реалізації фінансових відносин в процесі розподілу, перерозподілу фінансових ресурсів через систему казначейства між учасниками бюджетного процесу, що дозволяє обґрунтувати взаємозв'язок та взаємозалежність елементів платіжної системи країни. Запропоновані дефініції розширюють апарат дослідження. З метою визначення основних проблем розвитку системи казначейства була зроблена періодизація, яка дозволила виявити основні тенденції та вади розвитку системи казначейства.

2. Досліджено «механізм системи казначейства», під яким розуміємо сукупність методів, правил та прийомів, які забезпечують реалізацію функцій системи казначейства та базуються на відповідних принципах: прозорості, послідовності, повноти виконання бюджету, строковості, єдності бюджету,

єдності каси. Основним завданням механізму системи казначейства є управління наявними фінансовими ресурсами, тобто казначейського обслуговування бюджету для подальшої синхронізації фінансових потоків, які мають наступні особливості організації руху: велика концентрація, висока обіговість, велика пропускна спроможність за один оборот.

3. Участь країни у світових інтеграційних процесах веде до зміни ряду характеристик та показників її економічного розвитку. Розглянуто концепції функціонування державних систем казначейств та виявлено загальні положення і специфічні риси кожної системи. Проаналізовано розподіл казначейських функцій між казначейськими службами та різними державними структурами на прикладі деяких країн. Аналіз управління фінансовими ресурсами в системі казначейства у різних країнах показав, що казначейства виконують переважно активну роль, на відміну від України.

4. Проведено аналіз сучасного стану управління фінансовими ресурсами через систему казначейства, результати якого свідчать про необхідність запровадження комплексних заходів для вирішення проблем, пов'язаних із недостатньо ефективним управлінням наявними коштами Державного бюджету України та недосконалістю існуючої системи видатків. Визначено основні методи управління фінансовими ресурсами в системі казначейства: метод касового виконання бюджету, метод цільового спрямування грошових ресурсів та метод єдиного казначейського рахунку, які дають можливість мати інформацію щодо руху фінансових ресурсів, тобто володіти фінансовими важелями макроекономічного регулювання.

5. Встановлено особливості контролю у системі казначейства, а саме: виділено етапи контролю за використанням фінансових ресурсів, що дозволяє забезпечувати ефективний контроль за видатками та застосовувати превентивні заходи щодо бюджетних правопорушень. Контроль за використанням фінансових ресурсів умовно можна поділити на 4 етапи: 1) проведення роботи щодо забезпечення обліку бюджетних асигнувань і контролю за їх дотриманням; 2) здійснення роботи стосовно обліку та консолідації інформації за зобов'язаннями розпорядників бюджетних коштів та отримувачів; 3) фінансування бюджетних асигнувань; перевірка отриманих розподілів виділених асигнувань; 4) здійснення контролю перед виконанням бюджету за видатками розпорядниками та отримувачами коштів загального та спеціального фондів державного бюджету.

6. Запропоновано методичні підходи щодо управління залишками коштів на єдиному казначейському рахунку, що дозволяють вирішити питання в напрямку покриття касових розривів; ефективності використання тимчасово вільних коштів. Дані підходи передбачають розрахунки балансових показників з метою визначення ступеня покриття фактичних витрат, показників витрачання, за допомогою яких визначається розмір вільного залишку коштів на ЄКР для розміщення на депозитних рахунках в банках. Побудовано математично-статистичні моделі, які дозволили дослідити вплив факторів на залишки ЄКР. Було здійснено апробацію запропонованих моделей, які довели свою адекватність з похибкою 1,8 %.

7. Запропоновано напрями удосконалення організаційного забезпечення функціонування механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства шляхом розподілу функціональних повноважень між підрозділами системи казначейства, що, на відміну від існуючого стану, дозволить підвищити обіговість фінансових ресурсів та контроль за цільовим використанням бюджетних коштів. Указані напрями передбачають введення посади державного казначея - бухгалтера та закріплення за ним наступних функцій відповідної територіальної одиниці: контроль за обігом фінансових ресурсів; обробка та відповіді на запити клієнтів; консультування; внесення відміток про бюджетні правопорушення в казначейський паспорт розпорядника бюджетних коштів та, відповідно, головного управління ДКСУ, в якому він обслуговується; щотижневе звітування головному управлінню ДКСУ щодо руху фінансових ресурсів.

8. Надано рекомендації щодо внесення змін та доповнень у законодавчо-нормативну базу, що дозволить здійснювати моніторинг видатків в розрізі розпорядників бюджетних коштів усіх рівнів за кодами відомчої та економічної класифікації з метою розробки та впровадження заходів з підвищення ефективності функціонування механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства;

9. У роботі запропоновано рекомендації щодо впровадження «Казначейського паспорта головного управління ДКСУ», у якому міститься узагальнена статистична та аналітична інформація з урахуванням часового інтервалу існування обслуговуваних в казначействі організацій та установ. Казначейський паспорт включає статистичну та аналітичну інформацію руху фінансових ресурсів на рахунках розпорядників коштів у систематизованому вигляді; перелік порушень щодо використання бюджетних коштів у розрізі розпорядників коштів; оцінку ефективності використання залишків коштів на ЄКР; прогноз залишків коштів на ЄКР, який дозволяє оптимізувати рух фінансових ресурсів. Усе це дозволить здійснювати моніторинг видатків в розрізі розпорядників бюджетних коштів усіх рівнів за кодами відомчої та економічної класифікації з метою розробки та впровадження заходів з підвищення ефективності функціонування механізму управління системи казначейства.

Також пропонується введення «Казначейського паспорта розпорядників бюджетних коштів», у якому міститься інформація щодо запланованих надходжень грошових коштів в розрізі фондів, фактичних показників в розрізі фондів, використання грошових коштів, попередження про бюджетні правопорушення, дані щодо арешту рахунків, що дозволить здійснювати попередній та поточний контроль за рухом грошових коштів з урахуванням часового інтервалу; бюджетних правопорушень; арешту коштів.

10. Надано рекомендації з імплементації зарубіжного досвіду з урахуванням особливостей розвитку системи казначейства в Україні, а саме: введення посади радника з економічних питань при міському голові; переведення всіх структурних підрозділів Міністерства оборони на казначейське обслуговування; введення до механізму управління фінансовими ресурсами в Державній казначейській службі

України методу «одного вікна». Надані рекомендації можуть бути адаптовані в Україні.

ПЕРЕЛІК ПУБЛІКАЦІЙ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Курганська Е. І. Інвестиційні процеси як економічні механізми розвитку. // Вісник Хмельницького національного університету. Науковий журнал «Економічні науки». – № 5. – Ч. 2. – Т. 3. (71) / Гол. ред. М. Є. Скиба. – Хмельницький, 2005. – С. 90–92. (0,3 д. а.)

2. Курганська Е. І. Модель казначейської системи исполнення государственного бюджета Украины как основа развития бюджетных экономических систем. // Вісник. – Т. 2, № 4. – ХНУ, 2006. – С. 125–127. (0,47 д. а.)

3. Курганська Е. І. Ефективність руху фінансових потоків у казначейській системі виконання бюджету. // Культура народів Причорномор'я. // Економічні науки. – Сімферополь, 2010. – № 186. – С. 95–96. (0,56 д. а.)

4. Курганська Е. І. Концентрація бюджетних коштів на єдиному казначейському рахунку. // Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова // Науковий вісник Національного гірничого університету. – Тематичний випуск: Економіко-правові умови діяльності підприємств. – Державний ВНЗ «НДУ». – Дніпропетровськ, 2011. – С. 72–75. (0,42 д. а.)

Особистий внесок: виявлено необхідність концентрації фінансових ресурсів на ЄКР.

5. Курганська Е. І. Контроль у системі державного казначейства України. // Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова // Экономика и право. – Новый университет. – Йошкар-Ола, 2012. – С. 53–58. (0,52 д. а.)

Особистий внесок: досліджено етапи контролю та виявлено тенденцію підвищення бюджетної дисципліни.

6. Курганська Е. І. Економічна сутність та роль ЄКР в системі казначейства // Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова // Збірник наукових праць «Економічний аналіз». // Гол. ред. Шкарабан С. І. – Вип. 11, ч. 1 – Тернопіль, 2012. – С. 148–150. (0,42 д. а.)

Особистий внесок: виділено роль єдиного казначейського рахунку в системі казначейства.

7. Курганська Е. І. Аналіз дослідження залишків на єдиному казначейському рахунку // Е. І. Курганська, В. Г. Баранова // Вестник Международного славянского университета // Гол. ред. Московкін В. М. – Слов'янський державний університет. – Серія «Економічні науки». – Т. XV, № 2. – Харків, 2012. – С. 125–131. (0,43 д. а.)

Особистий внесок: виявлено граничний обсяг залишків коштів на ЄКР в системі казначейства.

Публікації за результатами участі в конференції:

8. Курганська Е. І. Концепція організаційної діяльності казначейства. // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери». – Донецький національний технічний університет. – Донецьк, 2006. – С. 259–265. (0,33 д. а.)

9. Курганська Е. І. Модель казначейской системы исполнения госбюджета Украины как основа развития бюджетных экономических систем. // Стан і проблеми трансформації фінансів та економіки регіонів у перехідний період. – Хмельницький, 2006. – С. 144–149. (0,28 д. а.)

10. Курганська Е. І. Тенденції виконання бюджету в системі державного казначейства України. // Шляхи удосконалення підготовки фахівців для фінансової системи відповідно до вимог Болонського процесу. – Одеса, 2008. – С. 106–107. (0,2 д. а.)

11. Курганська Е. І. Экспериментальная модель организации работы выносного места казначея в структуре госказначейства. // Актуальні проблеми економічного та соціального розвитку виробничої сфери. – Том 2. – Донецьк, 2008. – С. 128–130. (0,3 д. а.)

12. Курганська Е. І. Казначейство як учасник бюджетного процесу. // Особливості функціонування підприємств України в сучасних економіко-правових умовах. – Матеріали міжнародн. наук.-практ. конф. 7–9 грудня 2011 р. – Дніпропетровськ: Державний ВНЗ «НДУ», 2011. – С. 123–125. (0,3 д. а.)

13. Курганська Е. І. Концептуальні положення функціонування казначейства. // Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації. / Збірник тез доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. – До 50-річчя Тернопільського національного економічного університету. – Ч. 2. – Тернопіль: Вид.-полігр. центр «Економічна думка ТНЕУ», 2012. – С. 99–101. (0,3 д. а.)

14. Курганська Е. І. Системи казначейств зарубіжних країн. // Е. І. Курганська, Т. Б. Кублікова // VIII Международная заочная научно-практическая конференция «Научная дискуссия: вопросы экономики и управления». – Ч. 2. – Москва, 2012. – С. 54–60. (0,53 д. а.)

Особистий внесок: виділено загальні та специфічні риси систем казначейств зарубіжних країн.

Публікації в інших наукових виданнях:

15. Курганська Е. І. ЄКР як показник ефективності платіжної системи виконання бюджету. // Бюджетна система України: аналіз стану і основні напрямки вдосконалення бюджетних відносин в умовах макроекономічного розвитку. – ДР 0107U011415. – ОНЕУ. – Одеса, 2008–2012. – С. 139–148. (0,41 д. а.)

АНОТАЦІЯ

Курганська Е. І. Механізм управління фінансовими ресурсами в системі казначейства. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – «гроші, фінанси і кредит». – Одеський національний економічний університет, Одеса, 2013.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню теоретичних засад розвитку та становлення системи казначейства, механізму управління фінансовими ресурсами, контролю за їх цільовим використанням. На підставі дослідження етапів становлення та розвитку протягом тривалого історичного періоду (XVIII–XXI ст.) доведено, що казначейство посідає особливе місце серед структур, що забезпечують оперативне управління фінансовими ресурсами.

Проаналізовано сучасний стан управління фінансовими ресурсами через систему казначейства, результати аналізу свідчать про необхідність запровадження комплексних заходів для вирішення проблем, пов'язаних із недостатньо ефективним управлінням наявними коштами Державного бюджету України та недосконалістю існуючої системи видатків. Систематизовано понятійний апарат дослідження та визначено роль казначейства в акумуляції фінансових ресурсів, розкрито зміст та економічну сутність категорій «казначейство», «система казначейства», «казначейська система», «ЄКР». Систематизовано питання організації і функціонування системи казначейського обслуговування бюджету та формування економічних відносин між державними і місцевими органами влади в механізмі управління фінансовими ресурсами. Обґрунтовано особливості функціонування платіжної системи в структурі казначейського обслуговування місцевих бюджетів. Сформульовано принципи моделювання казначейської системи в процесі регулювання міжбюджетних відносин при визначенні напрямів економічної політики місцевих органів самоврядування. Запропоновано механізми прискорення процесу опрацювання й оплати фінансових документів розпорядниками коштів усіх рівнів, а також завершення удосконалення виносних робочих місць на обслуговуючі установи з наданням їм статусу «державних казначейів - бухгалтерів». Надано рекомендації з імплементації зарубіжного досвіду з урахуванням особливостей розвитку системи казначейства в Україні, а саме: введення посади радника з економічних питань при міському голові; переведення всіх структурних підрозділів Міністерства оборони на казначейське обслуговування; введення до механізму управління фінансовими ресурсами в Державній казначейській службі України методу «одного вікна». Надані рекомендації можуть бути адаптовані в Україні. Надано пропозиції щодо реалізації банківських функцій казначейського обслуговування бюджету з використанням методів фінансових і комерційних розрахунків, що дозволяють ефективно використовувати залишки коштів на його рахунках для підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами в регіоні.

Ключові слова: державний бюджет, Державна казначейська служба України, єдиний казначейський рахунок, система казначейства, касове виконання бюджету, управління за доходами та видатками, функціонування платіжної системи, механізм управління фінансовими ресурсами в системі казначейства.

АННОТАЦІЯ

Курганская Э. И. Механизм управления финансовыми ресурсами в системе казначейства. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.08 – деньги, финансы и кредит. – Одесский национальный экономический университет, Одесса, 2013.

Диссертация посвящена научному обоснованию теоретических основ развития и становления системы казначейства, механизма управления финансовыми ресурсами, контроля за их целевым использованием. На основании исследования этапов становления и развития на протяжении длительного исторического периода (XVIII–XXI вв.) доказано, что казначейство занимает особое место среди структур, обеспечивающих оперативное управление финансовыми ресурсами.

Проанализирован процесс управления финансовыми ресурсами через систему казначейства, результаты которого свидетельствуют о необходимости внедрения комплексных мероприятий для решения проблем, связанных с недостаточно эффективным управлением бюджетными средствами Государственного бюджета Украины и несовершенством существующей системы расходов. Систематизированы понятийный аппарат исследования и определена роль казначейства в аккумуляции финансовых ресурсов, раскрыты содержание и экономическая сущность категорий «казначейство», «система казначейства», «казначейская система», «ЕКС». Систематизированы вопросы организации и функционирования системы казначейского обслуживания бюджета и формирования экономических отношений между государственными и местными органами власти в механизме управления финансовыми ресурсами. Обоснованы особенности функционирования платежной системы в структуре казначейского обслуживания местных бюджетов. Сформулированы принципы моделирования казначейской системы в процессе регулирования межбюджетных отношений при определении направлений экономической политики местных органов самоуправления. Предложены рекомендации по имплементации зарубежного опыта с учетом особенностей развития системы казначейства в Украине. Предложены рекомендации по внедрению «Казначейского паспорта» главного управления ГКСУ», который содержит обобщенную статистическую и аналитическую информацию с учетом временного интервала обслуживаемых в казначействе организаций и учреждений. Казначейский паспорт содержит статистическую и аналитическую информацию движения финансовых ресурсов на счетах распорядителей средств в систематизированном виде; оценку эффективности использования остатков средств на ЕКС; прогнозирование

остатков средств на ЕКС, которое позволяет оптимизировать движение финансовых ресурсов. Все это позволит осуществлять мониторинг расходов в разрезе распорядителей бюджетных средств. Предложены механизмы ускорения процесса обработки и оплаты финансовых документов распорядителями средств всех уровней, а также завершения усовершенствования выносных рабочих мест в обслуживающие учреждения с предоставлением им статуса «государственных казначеев-бухгалтеров». Даны предложения по реализации банковских функций казначейского обслуживания бюджета с использованием методов финансовых и коммерческих расчетов, позволяющих эффективно использовать остатки средств на его счетах для повышения эффективности управления финансовыми ресурсами в регионе.

Ключевые слова: государственный бюджет, Государственная казначейская служба Украины, единый казначейский счет, система казначейства, кассовое исполнение бюджета, управление доходами и расходами, функционирование платежной системы, механизм управления финансовыми ресурсами в системе казначейства.

SUMMARY

Kurganskaya E. I. Management mechanism by financial resources in the system of treasury. – Manuscript.

Candidate's thesis of economic sciences, specialty 08.00.08-money, finance and credit.-Odessa national economic university, Odessa, 2013.

Dissertation is sanctified to the scientific ground of theoretical principles of development and becoming of the system of treasury, management mechanism by financial resources, control after their having a special purpose use. On the basis of research of the stages of becoming and development during the protracted historical period (XVIII - XXI), it is well-proven that a treasury occupies the special place among structures that provide an operative management financial resources. The concept vehicle of research is systematized and the role of treasury is certain in the accumulation of financial resources, maintenance and economic essence of categories» are exposed treasury», «system of treasury», «treasury system», «general treasury account «, management «mechanism by financial resources in the system of treasury». The question of organization and functioning of the system of treasury.

Directions of perfection of functioning of management mechanism are offered by financial resources in the system of treasury. In-process offered to recommendation in relation to introduction of «Treasury to the passport main administration of treasury». Methodical approaches are offered in relation to a management by bits and pieces of facilities on an only treasury account

Key words: the state budget, Government treasury service of Ukraine, general treasury account, system of treasury, cash implementation of budget, managements after profits and charges, functioning of the payment system, management mechanism by financial resources in the system of treasury.

Підписано до друку 22.05.2013 р. Формат 84х90/16.
Папір офсетний № 1. Ум. друк. арк. 1,0. Обл. вид. 1,0.
Тираж 100 прим. Замов. № Б22

Видавництво та друк – друкарня,
вул. Преображенська, 8, м. Одеса